

سعید بختیاری

مؤسسه جغرافیایی و کار توگرافی گیتاشناسی

عربستان

نام رسمی: عربستان سعودی

نام محلی: المملكة العربية السعودية

اسامی دیگر: جزیره العرب

نام بین المللی: عربستان سعودی SAUDI ARABIA

نوع حکومت: پادشاهی موروثی

کشور عربستان سعودی با مساحت ۲۲۴۰۰۰۰ کیلومتر مربع (دوازدهمین کشور جهان) در آسیای جنوب غربی جای گرفته و از نظر وسعت، چهارمین کشور بزرگ قاره آسیاست که حدود هشتاد درصد شبه جزیره عربستان «حجاز» را در برمی گیرد و از شمال به کشورهای اردن، عراق و کویت، از شرق به خلیج فارس، قطر و امارات متحده عربی، از جنوب شرقی به کشور عمان، از جنوب به یمن و از غرب به دریای سرخ محدود است. این سرزمین از دو کویر بزرگ «نفوذ» در شمال و «ربع الخالی» در جنوب که به وسیله فلات نجد از هم جدا می شوند، تشکیل یافته و رشته ارتفاعات عسیر و حجاز در غرب، آن را از دریای سرخ جدا می کند. کوه‌های سره، جبل شمره، جبل طویق که حداکثر ارتفاع آن‌ها در جبل سودا به ۳۱۳۳ متر می رسد از مهم‌ترین کوه‌های آن هستند.

آب و هوا: اقلیم عربستان در نواحی ساحلی گرم و مرطوب و در سایر نواحی گرم و خشک و کم‌باران است و به همین مناسبت رودخانه‌های دائمی در آن وجود ندارد و دشت‌الاحساء تنها ناحیه مزروعی آن است

که عمدتاً به کشت گندم و خرما اختصاص دارد.

برای تأمین آب تأسیسات عظیم کشاورزی که احداث آن‌ها در دهه‌های اخیر صورت گرفته، به حفر چاه‌های عمیق اقدام شده که سطح آب آن‌ها مرتباً افت می کند و در یکی دو دهه دیگر با خطر خشکی قطعی و کامل روبه‌رو خواهد شد.

جمعیت: براساس آمار سال ۲۰۱۷، جمعیت عربستان سعودی حدود ۳۲۷۰۰۱۰۰ نفر (چهلیمین کشور جهان) است که ۸۳ درصد ساکن شهرها و ۱۷ درصد ساکن روستاها هستند (۲۰۱۴). تراکم جمعیت نیز در این کشور ۱۴/۵ نفر در هر کیلومتر مربع است.

توزیع سنی: طبق آمار سال ۲۰۱۴، ۲۷/۶ درصد افراد زیر ۱۵ سال، ۳۰ درصد بین ۱۵ تا ۲۹ سال، ۲۶/۱ درصد بین ۳۰ تا ۴۴ سال، ۳/۹ درصد بین ۶۰ تا ۷۴ سال، ۰/۹ درصد بین ۷۵ تا ۸۴ سال و ۰/۲ درصد نیز بیش از ۸۵ سال سن دارند. امید به زندگی در هنگام تولد برای مردان ۷۳ سال و برای زنان ۷۵/۲ سال (۲۰۱۱) بوده است.

تولد و مرگومیر: براساس آمار سال ۲۰۱۲، میزان تولد ۲۰/۹ نفر در هر هزار نفر، میزان مرگومیر ۳/۶ نفر در هر هزار نفر و میزان مرگومیر کودکان نیز ۱۶/۲ نفر در هر هزار تولد بوده است.

ترکیب نژادی: در سال ۲۰۰۵، حدود ۷۴ درصد جمعیت کشور نژاد عرب، ۸/۵ درصد هند و پاکستانی، ۳/۵ درصد بنگلادشی و ۱۴ درصد از بقیه نژادها بوده‌اند.

مذهب و زبان: براساس اطلاعات سال ۲۰۰۰، ۹۴ درصد مردم عربستان سعودی مسلمان (سنی ۸۴ درصد، شیعه ۱۰ درصد)، ۳/۵ درصد مسیحی و ۲/۵ درصد بقیه پیرو سایر ادیان بوده‌اند. زبان رایج و رسمی عربستان سعودی عربی است که با خط عربی نوشته می‌شود.

پایتخت: شهر ریاض با ۵۴۵۱۰۰۰ نفر جمعیت (۲۰۱۱) پایتخت کشور عربستان سعودی است و دیگر شهرهای مهم آن عبارت‌اند از: جدّه (۳۵۷۸۰۰۰)، مکّه مکرّمه (۱۵۹۱۰۰۰)، مدینه منوره (۱۱۴۲۰۰۰) و دمام (۹۴۱۰۰۰).

نوع حکومت: سلطنتی مطلقه موروثی از سال ۱۹۳۲ با یک مجلس قانون گذاری است. رئیس حکومت و رئیس دولت، پادشاه، سلمان بن عبدالعزیز آل سعود از سال ۲۰۱۵ است. قوه مقننه از یک مجلس شورا با ۹۰ عضو انتخابی پادشاه که ۴ عضو آن از شیعیان این کشور هستند، فقط از نقش مشورتی برخوردار است. هیچ حزب سیاسی در این کشور اجازه فعالیت ندارد.

تاریخ استقلال عربستان سعودی از انگلستان در تاریخ ۱۹۳۲/۹/۲۳ بوده و روز ملی آن بیست و سوم سپتامبر، روز اتحاد است. عربستان سعودی در سال ۱۹۴۵ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و علاوه بر آن در این سازمان‌ها نیز عضویت دارد: کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، صندوق کودکان ملل متحد (UNICEF)، سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA)، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی / IBRD)، سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)، انجمن بین‌المللی توسعه (IDA)، بنگاه مالی بین‌المللی (IFC)، سازمان بین‌المللی کار (ILO)، صندوق بین‌المللی پول (IMF)، سازمان بین‌المللی کشتی‌رانی (IMO)، اتحادیه بین‌المللی مخابرات راه دور (ITU)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO)، اتحادیه جهانی پست (UPO)، سازمان جهانی بهداشت (WHO)، سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)، سازمان جهانی هواشناسی (WMO)، (بانک توسعه اسلامی (IDB)، سازمان کشورهای صادرکننده نفت (OPEC)، اتحادیه عرب، جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی.

کشاورزی و صنایع: محصولات عمده این کشور عبارت‌اند از: خرما، گندم، گوجه‌فرنگی، سیب‌زمینی، هندوانه، ذرت خوشه‌ای، خیار، انگور، بامیه و دانه کنجد. مهم‌ترین محصولات صنعتی آن نیز (۲۰۰۶)، مواد شیمیایی، فراورده‌های غذایی، فراورده‌های شیشه‌ای، نفت تصفیه شده، لوازم الکترونیکی، مصنوعات فلزی و لاستیک بوده است.

در سال ۲۰۱۱، عربستان سعودی ۱/۵ درصد اراضی کشاورزی، ۷۹/۱ درصد مرتع و چمنزار و ۵/۵ درصد جنگل داشته است. دام‌های زنده آن در سال (۲۰۱۲) شامل گوسفند، بز، گاو، شتر و جوجه بوده و میزان صید ماهی آن نیز معادل ۹۰۹۶۰ تن برآورد شده است. همچنین در این کشور حدود ۲۷۱۷۵۶ میلیون کیلووات ساعت

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های دانش‌آموزی

به صورت ماهنامه و ده شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد کودک** برای دانش آموزان پیش دبستانی و پایه اول دوره آموزش ابتدایی
- رشد نوجوان** برای دانش آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره آموزش ابتدایی
- رشد دانش آموز** برای دانش آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره آموزش ابتدایی

مجله‌های دانش‌آموزی

به صورت ماهنامه و هشت شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد نوجوان** برای دانش آموزان دوره آموزش متوسطه اول
- رشد جوان** برای دانش آموزان دوره آموزش متوسطه اول
- رشد جوان** برای دانش آموزان دوره آموزش متوسطه دوم

مجله‌های بزرگسال عمومی

به صورت ماهنامه و هشت شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد تکنولوژی آموزشی
- رشد مدرسه فردا ♦ رشد معلم

مجله‌های بزرگسال تخصصی:

به صورت فصلنامه و سه شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد آموزش قرآن و معارف اسلامی ♦ رشد آموزش زبان و ادب فارسی
- رشد آموزش هنر ♦ رشد آموزش مشاور مدرسه ♦ رشد آموزش تربیت بدنی
- رشد آموزش علوم اجتماعی ♦ رشد آموزش تاریخ ♦ رشد آموزش جغرافیا
- رشد آموزش زبان‌های خارجی ♦ رشد آموزش ریاضی ♦ رشد آموزش فیزیک
- رشد آموزش شیمی ♦ رشد آموزش زیست‌شناسی ♦ رشد مدیریت مدرسه
- رشد آموزش فنی و حرفه‌ای و کار دانش ♦ رشد آموزش پیش دبستانی
- رشد برهان متوسطه دوم

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران، مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان دانشگاه فرهنگیان و کارشناسان گروه‌های آموزشی و... تهیه و منتشر می‌شود.

- نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶.
- تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸
- وبگاه: www.roshdmag.ir

رشد برای رشد

نحوه اشتراک مجلات رشد به دو روش زیر امکان پذیر است:

- الف. مراجعه به وبگاه مجلات رشد به نشانی www.roshdmag.ir و ثبت نام در سایت و سفارش و خرید از طریق درگاه الکترونیکی بانکی.
- ب. واریز مبلغ اشتراک به شماره حساب ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت، شعبه شماره آزمایش کد ۳۹۵ در وجه شرکت افست و ارسال فیش بانکی به همراه برگ تکمیل شده اشتراک با پست سفارشی یا از طریق دورنگار به شماره ۰۲۳۳۳۹۰۸۸۴۹.

♦ عنوان مجلات درخواستی:

♦ نام و نام خانوادگی:

♦ تاریخ تولد: ♦ میزان تحصیلات:

♦ تلفن:

♦ نشانی کامل پستی:

استان: شهرستان:

خیابان:

پلاک: شماره پستی:

شماره فیش بانکی:

مبلغ پرداختی:

♦ اگر قبلاً مشترک مجله رشد بوده‌اید، شماره اشتراک خود را بنویسید:

امضا:

♦ نشانی: تهران، صندوق پستی امور مشترکین: ۳۳۳۱-۱۵۸۷۵

♦ تلفن بازرگانی: ۰۲۱-۸۸۸۶۷۳۰۸

♦ Email: Eshterak@roshdmag.ir

♦ هزینه اشتراک سالانه مجلات عمومی رشد (هشت شماره): ۵۵۰/۰۰۰ ریال

♦ هزینه اشتراک یک ساله مجلات تخصصی رشد (سه شماره): ۲۵۰/۰۰۰ ریال

برق تولید و ۲۴۰۲۸۸ میلیون کیلووات ساعت برق مصرف شده است (۲۰۱۲).

نیروی کار: طبق آمار سال ۲۰۱۴، تعداد نیروی کار عربستان سعودی ۱۱۳۲۰۰۰۰ نفر بوده و نسبت شاغلان بالای ۱۵ سال در مردان ۷۸/۲ درصد و زنان ۲۰/۴ درصد و افراد بیکار ۵/۷ درصد بوده است.

درآمد ناخالص ملی: در سال ۲۰۱۴، درآمد ناخالص ملی عربستان سعودی به ۷۵۹۳۰۰ میلیون دلار آمریکا بالغ شد و میزان سرانه آن حدود ۲۵۱۴۰ دلار آمریکا بود.

واردات: کشور عربستان سعودی در سال ۲۰۱۳، حدود ۶۳۰۵۸۲ میلیون ریال سعودی کالا وارد کرده است که عمدتاً شامل ماشین‌آلات و تجهیزات حمل و نقل ۴۲/۴ درصد، کالاهای اساسی ۱۷/۹ درصد، غذا و حیوانات زنده ۱۲/۶ درصد و فراورده‌های شیمیایی ۹/۳ درصد بوده است. این کالاها از کشورهای آمریکا ۱۳/۵ درصد، چین ۱۲/۴ درصد، آلمان ۷/۱ درصد، کره جنوبی ۵/۷ درصد و ژاپن ۵/۶ وارد شده‌اند.

صادرات: در سال ۲۰۱۳، این کشور حدود ۱۴۰۹۶۲۰ میلیون سعودی کالا شامل سوخت‌های معدنی و روغن‌های روان‌کاری ۸۵/۶ درصد، فراورده‌های شیمیایی ۹/۳ درصد، ماشین‌آلات و تجهیزات حمل و نقل ۱/۹ درصد به کشورهای آمریکا ۱۴/۱ درصد، چین ۱۳/۴ درصد، ژاپن ۱۲/۶ درصد، کره جنوبی ۹/۳ و هند ۹/۲ درصد صادر کرده است.

ارتش: در سال ۲۰۱۴، ارتش این کشور حدود ۲۲۷۰۰۰ نفر نیرو در اختیار داشته که از این تعداد ۳۳ درصد در نیروی زمینی، ۵/۹ درصد در نیروی دریایی و ۸/۸ درصد در نیروی هوایی مشغول خدمت بوده‌اند. هزینه سرانه ارتش حدود ۲۹۵۳ دلار آمریکا بوده است.

حمل و نقل: طول خطوط راه‌آهن در سال ۲۰۱۷، حدود ۲۷۸۵ کیلومتر و طول راه‌های اتومبیل‌رو حدود ۲۲۱۳۷۲ کیلومتر بوده است. در سال ۲۰۰۶ تعداد ۳۲۰۶۰۰۰ دستگاه اتومبیل سواری و ۱۲۴۰۹۷۳ دستگاه اتوبوس و کامیون در این کشور مشغول به کار بوده‌اند. همچنین در سال ۲۰۱۷ تعداد ۷ فرودگاه بین‌المللی وجود داشته است.

ارتباطات: در سال ۲۰۱۴، تعداد ۶۵۷۶۰۰۰ گیرنده تلویزیونی (۲۹۲ دستگاه برای هر هزار نفر)، ۳۹۲۲۰۰۰ خط تلفن ثابت (۱۳۴ خط برای هر هزار نفر) و ۵۲۷۳۶۰۰۰ خط تلفن همراه (۱۷۹۶ خط تلفن برای هر هزار نفر)، ۱۵۷۰۸۰۰۰ اشتراک اینترنت (۲۰۱۲) (۵۴۰ اشتراک اینترنت برای هر هزار نفر) استفاده شده است.

تغذیه: تعداد افراد دارای سوءتغذیه که کمتر از ۱۸۶۰ کالری انرژی مصرف می‌کنند (۲۰۰۶-۰۸) کمتر از ۵ درصد کل جمعیت کشور بوده است.